

Ekologiskt funktionella kantzoner

Med ekologiskt funktionella kantzoner, avses obrukad mark vilket inkluderar strandzonen samt det fastmarksområde som direkt påverkar ytvattnen. Kantzonen kan i vissa fall även innefatta en skötselzon med begränsat uttag av träd och skörd av fånggrödor. De 10 m som ligger närmast vattnet ska dock vara orörd. Den ekologiskt funktionella kantzonen ska generellt vara flerskiktad och bestå av gräs, örter, buskar och träd. Betesmark och slättervall samt övriga naturliga stränder och våtmarker utgör en del av en ekologiskt funktionell kantzon. Den ekologiska funktionen i vattendragen påverkas bl a av beskuggning, nedfall av organiskt material och en filtrering av sediment, närsalter, försurade ämnen vid helträd och GROT-uttag, vatten mm på mark. Åtgärden innebär förenklat att man skapar en zon innefattande strandzonen samt det fastmarksområde som direkt påverkar ytvattnet. Zonen bör inkludera utströmningsområden och våtmarker. Inom zonen gynnas etablering av en naturlig vegetation och närmast vattnet bör träd och buskar dominera (med undantag för betesmarker). Storleken på zonen bör minst omfatta 15 meter men också anpassas till den omgivande marken (tex lutning) samt att den bör vara bredare (20 - 30 m) vid vatten med höga naturvärden. Till exempel bör raviner och branter generellt ha en ekologiskt funktionell kantzon. Åtgärden kan innefatta allt från gallring av skog där man tillåter en naturlig förnygring till plantering av gräs, träd och buskar utmed jordbruksmark. För mer info läs kapitel 5.3 i ekologisk restaurering av vattendrag. Att avgränsa kantzoner vid avverkningar kan motverka transport av vätejoner via nitratläckage från marken och förhindra både försurning av vatten och körskador i dessa områden. Forskningsläget på vilken effekt åtgärden har mot markförsurning är dock osäkert varför åtgärden inte finns medtagen under miljöproblem försurning.

ID	VISSMEASURETYPE000890	
Status	Publik och till planering	
Extern databas 		
ID i extern databas		
Överliggande åtgärdskategori	<ul style="list-style-type: none"> - Biotopvårdande åtgärder - Restaurering kantzoner Ekologiskt funktionella kantzoner 	
Enheter	Hektar	Primär enhet
Beräknad livslängd	30 år	
Skapad	2013-06-14 16:13	
Senast uppdaterad	2016-08-29 16:46	

Referenser

Ekologisk restaurering av vattendrag
 Skyddsridåer längs vattendrag
 Sötvattensstränder som livsmiljö – rödlistade arter, biologisk mångfald och naturvård. ArtDatabanken Rapporterar 15.

Val av möjliga åtgärdsfaser på en åtgärd

Idé (ej publik)
 Möjlig (ej publik)
 Möjlig
 Planerad

Platsval för åtgärder

Delavrinningsområde
 Vatten
 Koordinat
 Åtgärdsområde

Platsval för åtgärders effekt

Vatten

Prioriteringsval**Vattenförvaltning****Vattenförvaltning****Kostnadseffektivitet****Finansieringskällor****Samarbetspartners****Synergieffekter****Hinder****Miljömålskoppling****Klimatbedömning****Miljöproblem som åtgärd riktas mot****Miljöproblem ytvatten**

Morfologiska förändringar och kontinuitet

Miljöproblem grundvatten**Påverkan som åtgärd riktas mot****Påverkan ytvatten**

Diffusa källor - Jordbruk

Diffusa källor - Skogsbruk

Diffusa källor - Transport och infrastruktur

Påverkan grundvatten**Åtgärdskostnader****Fasta kostnader/intäkter****Investeringskostnad****Enhet för beräkning av standardvärden**

Hektar

45 000 kr/ha - Sverige, Land

5-160 % - Sverige, Land

Hjälpstext för Investeringskostnad

Kostnaden förutsätter frivilliga åtgärder från markägare eller via naturvårdsavtal. Kostnaden för plockhuggning i skogsmark kostar ca 2500 kr/ ha. Inlösen av jordbruksmark skattas till ca 20 000 till 70 000 kr/ha.

Utrednings- och administrativa kostnader**Enhet för beräkning av standardvärden**

Hektar

9 000 kr/ha - Sverige, Land

50-200 % - Sverige, Land

Hjälpstext för Utrednings- och administrativa kostnader

För Rörliga kostnader/intäkter finns ingen uppgift

Totalkostnader**Total åtgärds kostnad****Enhet för beräkning av standardvärden**

Hektar

54 000 kr/ha - Sverige, Land

5-160 % - Sverige, Land

Hjälp text för Total åtgärds kostnad

Kostnaden förutsätter frivilliga åtgärder från markägare eller via naturvårdsavtal. Kostnaden för plockhuggning i skogsmark kostar ca 2500 kr/ ha. Inlösen av jordbruksmark skattas till ca 20 000-70 000 kr/ha.

Total årskostnad**Enhet för beräkning av standardvärden**

Hektar

För Antaganden finns ingen uppgift

För Åtgärdseffekter finns ingen uppgift

Synergieffekter**Synergieffekter**

Övriga EU direktiv	Positiv
3. Försurning	Positiv
4. Förändrade habitat genom fysisk påverkan	Positiv
4.3 Morfologiska förändringar	Positiv
6.2 Förhöjda temperaturer	Positiv

Miljömålskoppling**Miljömål**

3. Bara naturlig försurning	Positiv
7. Ingen övergödning	Positiv
8. Levande sjöar och vattendrag	Positiv
11. Myllrande våtmarker	Positiv
12. Levande skogar	Positiv
16. Ett rikt växt- och djurliv	Positiv

Miljöindikatorer**Hinder****Hinder**

Negativa mark- och fiskerättsägare

Klimatbedömning**Klimatförändringar**

Åtgärdens effekt kan förstärkas eller försvagas i ett förändrat klimat. Beakta förändrade temperaturer och förändrade nederbördsmonster i ett förändrat klimat för effekt av åtgärd. Åtgärden kan innebära ökad lokal översvämningsrisk. Effekten kan utbli både vid kraftigt ökade flöden eller torka i ett förändrat klimat.

Beakta lokala förhållanden/förutsättningar innan åtgärden vidtas.

Koppling mot nyckel åtgärder

Koppling till "nyckelåtgärder" är hur VISS kopplar ihop åtgärdstyper med den struktur som används vid rapportering till EU av åtgärder som görs i Sverige. Benämningen i rapporteringen är "Keytype of Measures".

KeyTypeOfMeasuresIndicators

Åtgärder mot läckage av gödande ämnen från jordbruk

Åtgärder mot kontinuitetsförändringar, morfologiska förändringar och flödesförändringar

Antal km vattendrag som berörs av åtgärden